

TEUVAN KUNNAN
KONSERNIOHJE
2007

SISÄLLYSLUETTELO

TEUVAN KUNNAN KONSERNIOHJE

1.	Konserniyhteisön määrittely	2
2.	Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	2
3.	Soveltamisala	2
4.	Talousarvio ja tavoitteet	3
5.	Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen	3
6.	Konserniohjeen sitovuus	3
7.	Kunnan toimielinten toimivallanjako	4
	Valtuusto	4
	Kunnanhallitus	4
	Lautakunta	4
	Kunnanjohtaja	4
	Konsernijohto	4
8.	Konserniraportointi	5
9.	Hankinnat ja omaisuuden luovutukset	5
10.	Henkilöstöpolitiikka	5
11.	Kuntakonsernin tarkastus ja valvonta	5
	11.1. Konsernin valvonta	5
	11.2. Tilintarkastajien valinta	6
	11.3. Tarkastuslautakunnan tehtävät konsernin tarkastuksessa	6
12.	Tytäryhteisöjen neuvotteluvelvoitteet	6
13.	Tiedottaminen konsernia koskevista asioista	7

TEUVAN KUNNAN KONSERNIOHJE

1. Konserniyhteisön määrittely

Teuvan kunnan konserniyhteisöksi (jäljempänä yhteisö) katsotaan yhteisö, joka kuntalain 68 §:n mukaan on sisällytettävä konsernitilinpäätökseen (tytäryhteisö). Konsernin yksityiskohtainen rajaus määritellään kirjanpitolain 22 b §:ssä.

2. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

3. Soveltamisala

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kunnan konserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

- Teak Oy (Teak Teknologia Oy)
- Teuvan vuokratalot Oy
- Asunto Oy Tanulanrivi
- Asunto Oy Horonrivi
- Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari

Kunnan osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteyksyritystä ja osakkuusyhteyttä.

Kunnan osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt

- Suupohjan seutuverkko Oy
- Vapaa-ajankeskus Parra Oy
- Aqua Botnica Oy
- Asunto Oy Norinrivi
- Asunto Oy Teuvan nouseva Kuuhu
- Asunto Oy Äystönrivi
- Asunto Oy Kaupanmäki

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä

- Suupohjan elinkeinotoimen ky
- Vaasan sairaanhoitopiirin ky / Selkämeren aluesairaala
- Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky
- Eskoon sosiaalipalvelujen ky
- Kurikan ammattioppilaitos ky
- Suupohjan koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Pohjanmaan liitto ky

4. Talousarvio ja tavoitteet

Teuvan kunnan talousarviossa määritellään yhteisöjen tavoitteet sekä toimintaa ja taloutta kuvaavat tunnusluvut. Tavoitteet tulee olla talousarviokauteen sidottuja ja mitattavia.

5. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden tytäryhteisöjen vastaavissa toimielimissä.

6. Konserniohjeen sitovuus

Kuntakonsernissa hyväksytyjä konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisöjen omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konserniohjeessa erikseen mainituille tahoille.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

7. Kunnan toimielinten toimivallanjako

Kuntalain 16 §:n mukaan valtuusto hyväksyy hallinnon järjestämiseksi johtosäännöt, joissa määrätään kunnan eri viranomaisten sekä niiden toiminnasta, toimivallan jaosta ja tehtävistä.

Valtuusto

- määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset
- päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- hyväksyy konserniohjeen.

Kunnanhallitus

- nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin.
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännössä annettu kunnan muulle viranomaiselle
- seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta tilinpäätöksen yhteydessä.

Lautakunta

- huolehtii erityistoimialaansa kuuluvista tehtävistä ja tytär- ja osakkuusyhteisöjen toiminnan seurannasta ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista yhtiön johdolle ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle.

Kunnanjohtaja

- johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan konsernipolitiikkaa
- vastaa konserniohjeen mukaan kunnanjohtajalle kuuluvista tehtävistä
- seuraa kunnan omistajapolitiikan toteuttamista ja raportointia tarvittaessa kunnanhallitukselle
- seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kunnanhallitukselle.

Konsernijohto

Konsernijohdolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja niitä kunnan johtavia viranhaltijoita, jotka toimivat tytäryhteisöjä koskevien asioiden esittelijöinä kunnanhallituksessa. Konserniasioiden valmisteluvastuu on kunnanjohtajalla.

8. Konserniraportointi

Tytäryhteisö raportoi toiminnastaan vähintään kerran vuodessa. Raportti annetaan kirjallisena kunnanhallitukselle. Vuosiraportointi tapahtuu välittömästi vuositilinpäätöksen valmistumisen jälkeen, jolloin emoyhteisölle raportoidaan myös tulevan talousarviovuoden toiminnasta ja taloudesta ja saatetaan talousarvio tiedoksi. Kunnanhallitus toimittaa kyseiset asiakirjat tiedoksi kunnan tarkastuslautakunnalle.

Kunnanhallitus voi kutsua yhteisön johdon edustaja raportoimaan kunnanhallituksen kokoukseen sopivaksi katsomanaan ajankohtana. tytäryhteisöt ovat myös muutoin velvolliset antamaan kunnanhallitukselle sen pyytämät tiedot ja selvitykset.

9. Hankinnat ja omaisuuden luovutukset

Konsernissa voidaan tehdä hankintoja koskevaa yhteistyötä esim. hallinnollisesti keskitettyinä hankintoina emokunnassa taikka vapaamuotoisia hankintarenkaita esim. hankintalainsäädännön tarkoittamaa yhteishankintayksikköä käyttäen.

Merkittävistä käyttöomaisuuden ja – arvopaperien luovutuksista on ilmoitettava ennakoon kunnalle.

10. Henkilöstöpolitiikka

Konsernin tytäryhteisöt pyrkivät noudattamaan toiminnassaan soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikan periaatteita. Etenkin harkinnanvaraisten työsuhteen etujen myöntämisessä yhteisöt pyrkivät noudattamaan kunnan käytäntöä.

Henkilöstöä hankkiessaan tulee tytäryhteisön ottaa huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet.

Konsernin ja seutukunnan keskitetty koulutus on tarvittaessa myös tytäryhteisöjen käytävissä.

11. Kuntakonsernin tarkastus ja valvonta

11.1. Konsernin valvonta

Konsernin valvonta vastaa luonteeltaan kunnan sisäistä valvontaa. Konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto.

Konsernijohto voi käyttää konsernivalvonnassa apuna toimialajohtoa.

Konsernivalvonnan kohdealueita ovat erityisesti konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Konsernivalvonnassa seurataan myös valtuuston tytäryhteisöjen toiminnalle asettamien tavoitteiden toteutumista sekä konserniohjeen noudattamista erityisesti keskitetyissä konsernitoiminnoissa ja konsernin sisäisten palvelujen käytössä.

11.2. Tilintarkastajan valinta

Konserniyhteisöjen tilintarkastus on järjestettävä kohdeyhteisön yhtiöjärjestyksen, perussopimuksen tai vastaavan määräyksen sekä ao. konserniyhteisöä koskevien tilintarkastussäännösten edellyttämällä tavalla. Tarkastuslautakunta koordinoi kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilintarkastuksen kilpailuttamisen.

Tilintarkastuslain (936/1994) 14 §:n mukaan sellaisissa yhteisöissä ja säätiöissä, joissa kunnalla on määräämisvalta, voidaan HTM-tilintarkastajan sijasta valita JHTT – tilintarkastaja. Sen sijaan mainitun lain 13 §:n velvoite valita tytäryhteisön tilintarkastajaksi vähintään yksi emoyhteisön tilintarkastaja ei koske kuntakonsernia.

Vuoden 2009 alusta alkaen suositellaan tytäryhteisöjä valitsemaan yhdeksi tilintarkastajaksi emoyhteisön tilintarkastajan/-yhteisön.

11.3. Tarkastuslautakunnan tehtävät konsernin tarkastuksessa

Tarkastuslautakunnan tehtävä konserniyhteisöjen tarkastuksessa kohdistuu pääsääntöisesti konserniyhteisöjen valvontaan nimettyjen vastuuhenkilöiden toiminnan tarkastamiseen. Lautakunta seuraa ja arvioi valtuuston tytäryhteisöille asettamien tavoitteiden toteutumista. Lautakunta saa tiedot konsernijohdolta. Tarkastuslautakunnan tietojensaantioikeus tytäryhteisöissä rajoittuu konserniohjeessa määrättyyn raportointiin ja mainittujen vastuuhenkilöiden valvontatehtävään tytäryhteisöstä hankkimiin tietoihin

12. Tytäryhteisöjen neuvotteluvelvoitteet

Kuntakonserniin kuuluvan yhteisön on ennen omaa päätöksentekoaan selvitettävä kunnan, tavallisesti konsernijohdon, ennakkokäsitys asiaan silloin, kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa yhteisön tai kunnan toimintaan tai taloudelliseen vastuuseen.

Yhteisön hallituksen/hallituksen puheenjohtajan on hankittava kunnan/konsernijohdon ennakkokäsitys seuraaviin toimenpiteisiin

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- kiinteistö- ja yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus

- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takauksen taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset
- merkittävät henkilökohtaiset ratkaisut
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön noudattamasta voitonjakokäytännöstä
- yhtiön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

13. Tiedottaminen konsernia koskevista asioista

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta silloin, kun se hoitaa kunnallista tehtävää. Yhteisön tai säätiön on annettava tiedotusta varten kunnan keskushallintoon tiedotuksesta vastaavan viranhaltijan ohjeiden mukaiset tiedot. Ennen tietojen antamista yhteisön tai säätiön on arvioitava voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolella kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Yhteisön tiedottaminen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

Tämä ohje on yhtäpitävä Teuvan kunnanvaltuuston 18.12.2007 § 81 hyväksymän ohjeen kanssa, todistaa

Ritva Alarotu, pöytäkirjanpitäjä